

TRAIESCA VESELA

PÉRA SUPERAPEA

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Diurnalulu acest'a ese totu a dóu'a Marti. sér'a; dar' prenumeratiunile se primescu in tóte dílele. Pretinlu pentru Austro-Ungari'a: pre unu anu e 6 fl., pre I semestru 3 fl., — pentru Romani'a si Tierile latine si streine: pre unu anu 8 fl. (20 franci — lei noi), pre I semestru 4 fl. (10 fr.—l. n.) Unu numeru singlaricu costa 12 cr. v. a.

Tóte siodenile si assemnatiunile suntu a se tramite la Redactiunea diurnalulu in Gherla (Szamosújvár.) Er' diurnalele de schimb precum si tóte scrierile de a caror'a aparentia ar' fi a se face mentiune in acestu diurnalulu suntu a se tramite la Proprietariulu diurnalulu M. B. Stanescu in Arad.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de linia si 30 cr. tacse timbrale. La repetiri mai dese a unoru si acelor'asi insertiuni se accórdá reducere insemnate in pretiulu de inserare.

Collectantii de insertiuni se împartasiescu in % cuvenitu.

Abonamentele suntu a se face prin assemnatiuni postale: La REDACTIUNEA DIURNALULUI in Gherla Szamosújvár. Cei de gente barbara si din tíera stráina se voru adresá: in Siberi'a la Tiarulu, in Chin'a la Ching-chiling-ho, in Persi'a la Siaculu, in Asi'a si in celelalte parti ale lumii la prefectulu Banifa. Pretiulu de abonamentu se primesce in totu soiulu de bani — numai in bani ideali nu.

O scena din viéti'a Azurinei

séu

Amorulu variantu

de

Casacu.
(Urmare.)

IV.

In ajunulu soiró-lei, Azurin'astá visatóre la feréstra, zidindu-si castele de fericire in vezduhu; privirile s'ale atiéntite spre loculu unde siedea D-lu Gugumane-scus, pareau a strabate spaciulu ce-o separá de densulu, aruncându-i unu balsamu vindecatoriu preste anim'a s'a arsa si pârjolita de amoru.

Erá atátu de confundata in acésta visare, in câtu nu observáse cá o persóna intráse in casa si cá se apropiá de dens'a.

Noulu venitu erá Bèbè, unu junc tomnaticu seosu din colivie, carui i-i promisese acuma câte-va díle unu eternu amoru!

Avé dreptate, amorulu e ieftinu si apoi nu consta nimicu: puçina grigia si acelea disparu la luminosulu sóre alu dragostei. Dar' óre numai acest'a fusese fericitul care fusé norocosu de-a posiede anim'a si juramentulu Azurinei?

Câti altii, câti juni, gura-casca, n'au fostu trasi pe sfóra si in urma departati prin recél'a glaciala a s'a; câte exaltaturi n'au fostu venite din cas'a ei, câte oftaturi n'au fostu scóse din pieptu pentru dens'a.

Hei! Asié e lumea, nemilósa, totu reu se-ti faca, si sum siguru cá ve va marturisí, fora cea mai mica remuş-care, si chiar' fora pudóre, multe lucruri si mai bô-cane cá acestea.

Am dísu cá Bèbè intráse in camera unde se aflá Azurin'a, si vedíndu-o atatu de frumósa si graciósa, — p'alu carui obrazu se jucá a lene razele lunei, — remase incrementu si câtu pe-aci, pe-aci se-si piérda cumpetulu. Dar' Bèbè erá barbatu [?!] si 'si stapèni firea. Se aruncá la piciórele ei, si plinu de entusiasm, i-i sarutá mânile, cáci gur'a nu-o ajunse, dicându-i:

— Bunulu meu angeru, te iubescu din tóta anim'a mea si din totu sufletulu meu, cáci tu esti infinitu buna si amabila, si, déca iubescu pe aprópele meu cá pre

mine, acést'a o facu numai in numele santulu teu amoru, care me purifica.

Bèbè s'aprinse multu si cá afara din sene, continuá:

— Bunulu meu angeru, 'ti multiamescu fórte humilu de tóte bunetatile ce mi-ai aretatu pâna adi. — Acést'a graciá a amorulu teu 'mi e scumpa cá si existintia mea, pe care voiescu a o consacrá cu totulu pentru a te iubi. Sperezu cu tóta increderea, mai adaugá Bèbè nadusítu, cá mi-ai datu uniculu teu amoru pe-acestu pamentu, cáci voui subscrie la tóte dorintiele tale; speru pentru-ca mi-ai juratu si pentru-ca sciu ca nu, esti fidela la juramintele tale.

Bèbè 'si terminase discursulu seu, fora cá Azurin'a se ésa din visarea sa. Densulu desperatu, strigá cu esaltatiune:

— Afrodito, angelulu meu, te gandesci la mine? Éta-me sum la piciórele [nu picióre, cáci dens'a nu le avé] tale, angelulu meu, te iubescu. . . .

— O sciu, murmurá Azurin'a suspinându, si cá tredita din somnulu seu poeticu se scolá in susu si fixá pe Bèbè.

— Domni'a-ta aci? 'ti díse Azurin'a uimita.

Da, puiule, nu mai puteam de dorulu teu, mi se aprinsese calcáiele si, típu, amu venitu se te vedu.

— I-ti multiamescu, gângani Azurin'a.

Acestu respunsu rece, in locu de imbraçisariile ce acceptá dela Azurin'a, trásni pe sermanulu Bèbè. Densulu, care pâna in momentele acelea se credcă celu mai fericitu dintre omeni, cáci amorulu i-i surise in faciá si-lu zapacise cu totulu, acum se vedé disilusionatu, insielatu in primulu seu amoru, prim'a s'a incercare prin care debutá antaia data pe scen'a iubirei, si proiectele sale de fericire resturnate intr'o secunda, intr'o clipa de ochi. Nu poté se créda urechei s'ale, i se paré cá audíse reu si acceptá din nou se se incredintieze; dar' nemiscarea Azurinei, nepasarea densei vis-à-vis de elu, 'lu disconcentrá.

— Domnule, díse Azurin'a plina de mandria si sdrobindu sub fulgeratórele sale priviri pe Bèbè, mâneséra, avemu soiré si déca presentia nóstra nu te supera, poti veni a luá parte si D-vóstra simtíndu-ne multiamiti, cá ve prenumeramu si pre D-vóstra,

— Da da Fîti sigura că voui fi mâne sé séra lalalala 8 ôre pree preecisu, gângani Bébè.

Si că unu nebunu estî afara.

Recórea acelei seri mai tredî pe Bébè din ametiela si plinu de furia, dîse, privindu inspre locuinti'a Azurinei:

— Ah! . . . scumpu 'mi vei platî: onórea ta voru fi bani ce voru satisface furi'a mea.

Si-apoi se infundâ in stradele Bucuresciloru, hotârîndu-se a-si resbunâ de purtarea Azurinei.

Azurin'a respirâ in linisce, vediîndu-lu esîndu si ducându-se că unu nebunu si multiami lui D-dieu că o va scapâ de uriciosulu Bébè, de neplacutulu june, care, cu câte-va dîle inainte, zidise din amoru unu altaru in anim'a juna si rosa a Azurinei.

Dens'a se bucurâ de plecarea lui, dar' déca ar' fi auditu teribilulu juramentu alu lui Bébè, de siguru că s'aru fi cutremuratu de gróza.

(Va urmá.)

Ecourile noptiei.

Anim'a-mi ce se imbata,

Bata,

Bata căci beatu de amoru,

Moru,

Pe braçie-mi iata se 'nelina,

Lina;

Viéti'a se-mi céra i-asiu dá

Dá!

Afara e nori, fortuna,

Tuna!

In casa, pace si traiu,

Raiu!

Cu budiele 'n focu brunite,

Unite,

Numai formamu améndoi,

Doi!

Cá sierpi de flacari, plavitie

Vitie

Din peru-i m'ardu, me omoru,

Moru!

Moru, dar' incai o se plânga

Langa

Pétr'a sub care-oru zacea,

Ea!

Ah! jalea mea adênea,

Anca

N'am vietiuuitu si desperu,

Peru!

Dar' ea, sarutari o mie,

Mie,

I-mi dá, si-astfelu redeviu

Viu!...

Atunci privirea-mi revarsa,

Arsa

De-alu placerei pojaru,

Jaru!

Iar' lun'a, intunecata,

Cata

La noi, printre nori amblându,

Blându!

Si 'n nori cându dèns'a dispere,

Pare

In umbra sinu-i celu dalbu,

Albu!

Fioru-atunci me petrece,

Rece

Prin pieptu că unu ascutîtu

Cutîtu!

Că 'n lume asemenare

N'are,

Dându lunei ocolu impregiuru,

Giuru!

Sprâncene, vinu se se 'mbine

Bine,

Umbrindu pe feçi de ninsori,

Sori!

Chipu-i intr'un'a, placere

Cere!

Dulcile-i vorbe ce 'ncânta,

Cânta!

Adio dîle amare! . . .

Mare

Facû fericirea mea,

Ea!

Acelu ce-amorulu desminte,

Minte!

La noi, cu farmeci divine,

Vine!

Amorulu crediutu o poveste

Este!

Iata-lu in anima-mi chiaru,

Iaru!

AI. A. Macedonski.

Candü se va cunésee caus'a bólei.

Trei medici tienurâ consiliu asupr'a unui greu-morbosu.

Dupa indepartarea loru, morbosulu chemâ la patu pre servitoriulu seu si-lu întrebâ:

— Ei bene bunulu meu servitoriu, tu ai insoçitu pre medici pâna la usia, nu i-ai auditu ce opiniune avéu asupr'a bólei mele?

— Dieu, d.-le, ei nu se potéu întielege nici decum, fiecare 'si avé opiniunea s'a deosebita de acelu aialtu, — dara celu mai betranu că mai cu mente i-i linisce dicîndu-le se aiba puçina pacientia căci prin sectionare se voru poté lamuri pre deplenu despre caus'a bólei d.-t'ale.

Opiniunea politica a carciumariului.

— Cârçiumariu! Ce opiniune politica ai?

— Ast'a atêrna dela opiniunea aceluia care dispune mai multa beutura de-odata. Intru altele eu sum pre lînga ace'a că toti ómenii se aiba dreptu de votu si totu a diccelea omu se se candideze de deputatu, ér' alegorile se se faca totu la anulu, dupa storsulu vinului. Vedi atunci amu face noi tréba buna!

Femei'a conductorului postalu.

Se sevêrsiá cununi'a unei parechi tenere.

Mirés'a audiendu ce'a ce i-se impunea prin rostulu bericeici că:

— Femei'a este detóre se urmeze barbatului seu totu de-a-un'a intru tóte!

Intrerupsé dicîndu:

— O me rogu acést'a nu se póte, că-ci mirele meu e conductoru postalu!

ODA

Cantereti-
loru beu-
tori a
cuartetu-
lui ambu-
lante din
Caranse-
besiu.

Ori in susu mergi ori la vale
Séu apuci pre ori ce cale
Alt'ce nu-i de auditu
Decâtu totu de-unu choru vestitu;

De-unu quartetu de cântareti
Compusu din nescé baieti
Cari adi mâne o se fie
Vrednici chiar' de singilie.

De-acestu choru plinu de vîrtute
Care scie stôrce multe
Paharutia, paharele
Pline cu vinu si cu bere;

De-acestu choru de cantareti
Care ori cându poti se-lu vedi
Siediendu lânga mese pline
Pe-unde potu, unde li vine;

Pre la birtu, la gazde bune
Unde sciu că li se pune
Inainte de papatu
Carnati si — de adapatu.

Asiá diu'a, si-'n de nópte
Elu cânta pe unde póte
Dupa mese incarcate
Si sbéra pân' numai póte.

Si-acóst'a chiar' cu-'ntentiune
Cá ei cualificatiune
Se-si cascige spre rochia
Si spre sânt'a singilta.

Ici in capulu chorului
'Mi sta Brânza incocoratu,
Colea Mufti si cu Draga
Se perênda la 'nehinatu;

Apoi éca si pe Verulu
Diaconu de cei cu viciu,
Si in urma si catielulu
Purtatoriulu de sfesnici.

Toti alesi, dar' nechiamati —
La cantu — decâtu la carnati,
Suntu acesti teneri vestiti
In cantari pré pricopsiti.

Aceste fetie de cinste
Striga pâna l'asurditu
Jóca rolu de baletiste
Dieu, par' ca-ar' fi nebunitu.

Cá se scie totusi chorulu
Si cu dênsulu protectorulu
Traianu fusulu-mesteru mare
Intru tóte si-'n cantare:

Sinceru noi i-i persuadamu
Cu cantarea loru se incete
Cá-i scandalu — si i-i rugamu
Cá-ar' fi tempulu de-a 'ncepe
La studii si 'nvetiatura
Incetându din ce'a gura.

Brósc'a scie cá se inóte
Ér' a sborá nici-cum póte.

Tiridopu.

Unu geschäft bunu.

Unu officieriu 'si tramite aprodulu seu, cu unu orologiu de auru spre reparare la atare orologieriu. Aprodulu ié orologiulu de auru, 'lu pachetédia frumosu in o harthia fina si-lu léga cu un'a cordea de metasa. — In alta harthia pachetédia o cépa de marimea orologiului, si face pachetulu intru tote asemenea celui dintâiu. Mergându aprodulu cu ambe pachetele in buzunariu, se întâlnește cu unu jidanu: „Jupane, nu cumperi unu orologiu de auru dela mine?”

„Da cum se nu? numai se nu fta scumpu.“

„Nu jupane, nu-i scumpu.“

„Ien' se-lu vedu! Ce ceri pe elu?”

„50 fl.“

„É prea multu, eu dau 30 fl.“

„Nu, — asiá nu-lu dau, e prea puçinu; deca voiesci ada 45 fl.“

„Scii ce? Éu dau pe ceasu 40 fl.“

„Ah — díce aprodulu — pachotandu éra orologiulu, asiá nu-lu dau. — Dupa ce se despartu, ce se cugeta jidanulu: orologiu e demnu 150 fl., e unu geschäft bunu; reines Gewinn 100 fl. und fúnes! deci striga pe aprodu indereptu:

Hai, na banii!“

„Bine jupane, numai scii d.-t'a, orologiulu l'am luatú cam cum am potutu, deci se nu-lu areti pe cale fie-cui, ba asiú díce ca chiaru nimenui pana vei ajunge acasa, cá se nu mi se intemple atare pacoste.“

„Nu te teme, sci eu ce face, nu vede nime aci la ast'a orasiu ciasulu acest'a, eu tramitemu la Pest'a susu.

Asié se faci jupane!“ Cu acestu cuventu primesce aprodulu sum'a de 45 fl. si dá unu pachetu jidanului, care se departa voiosu tienédu pachetulu totu in mâna si cu ea in busunariulu pantaloniloru. Ajunsu acasa erá totu voia buna bietulu jidanu.

„Fani, chim her ein! ich habe heute a guttes Geschäft gemacht.“

„Ce geschäft?”

„Éta cumperaiú unu ciasu cu 45 fl. si e demnu 150 fl.“

„Se-lu vedu!“

Jupanulu desface pachetulu si afla — o cépa degerata.

Bunu Geschäft!

I. P. R.

Veste noua si porunca Pentru obstirea prostuca.

*Dul, dul, dul la manastire
Se-si vina nyemnyisú 'n fire!*

Poes. poporala.

Frundie verde si-o pará,
La cetate la Dev'a,
Unu domnu mare, mare 'n fóle
E cuprinsu de multe bóle.
Vinu doctori leacuri se-i deé —
Dar' elu nu vrea se le ié;
Vinu preotii se-i cetésca —
Dar' elu nu vrea sei primésca;
Vinu babele se-i descante
Dor' si-a vení éra-'n minte —
Dara elu le duduesce,
Sfatulu loru nu li primesce,
Cáci de multu — cá o schinteia —
I-a venitu fix'a ideia
Cum ca elu e celu alesu
Si din Tartaros trimesu
Cá prin a s'a politica
Se redice din opinca
Unu norodu, ce-i dicu rimleanu,
Si se-lu faca unzureanu.

Frundia verde totu un'a,
La cetate la Dev'a,
Unu barbatu prea invetiatu
Si in tóte luminatu,
S'a pusu cu mâni, cu petiore,
Prosti'a se-o omóre;
Cáci cultur'a nu sporesce
Cátu tempu prosthi'a traesce.
Deci josu cu cei prastalai,
Cu rimlenii natarai,
Séu de vréu se mai traésca,
Védia de se unгурésca!

Frundia verde matracina,
Ici la Dev'a o casina,
Trebue de locu inchisa,
Frecuentarea-i interdísca;
Cáci in ea, limb'a rimleana,
Face statului prihana,
Deci josu cu ea, si-o stricati!
In ea nu ve adunati!
Cáci de-a sci domnulu celu mare
Cá mai merge ore-care
Acolo cá se cetésca
Foi in limb'a rimlenésca,
Atunci acelu natarau,
Ce n'asculta graiulu meu,
Fie Petco ori Fulescu,
Fie Lungu ori Oprescu,
Fie Papiu, Nicoreanu,
Lazariciu eri Moldovanu,
Fie ori si cine a fi
Eu de locu Poi izgoní
Nu numai dela casina,
Ci si din tier'a vecina!
Ca dora aci in ország.
La noi in magyarország.
Nu casin'a rimlenésca,
Ci casin'a unгурésca
Trebue s'o frecuentamu
De vomu bine se amblamu!
Deci pe mine m'ascultati,
Toti cei de minte stricati,
Ca de nu: teremtette!
Ce-ti patí — voi ve-ti vedé!

¹/₂ 1880.

P. H.

J. P. R. de Boutiaru,
Secretariu inspcctoralu,
Cu pene in pelaria.
Si cu pipa de anglia.

Sugar'a.

Musa draga! iérn'a mare
Peste lume s'a intinsu,
Vântulu sufla cu turbare,
Néu'a tóte le-a cuprinsu.

Fora lucru pre canapa
Restornatu numai a stá
Mam urítu. Te rogu: in graba
Vin' ajuta-mi a cântá.

C'am se cântu tutunulu dulce,
Si-alu seu fumu imbetatoriu,
Ce'n spirale linu se duce,
Cum spre ceriu unu negru noru.

Si cum nu, tutunu iubite?!
Cum n'oiu vrea a te eántá?!
Cându in díle fericite,
Faci se-mi curga viéti'a mea,

Cá din punga câte-odata,
Déca bani-mi s'au gatatu,
Aprindiendu sugar'-amata,
Pung'a gól'-o am uitatu.

Séu, de scump'a-mi socióra
Se machnesce inzedaru,
Aprindiendu a mea sugara
Nici cá-mi pasa, n'am habaru.

Ér' déca si-alte necesuri
Preste capu-mi au venitu,
Si-ale lumei mari talasuri
Chiar' de totu m'au coplesítu...

Cu sugar'-aprinisa 'n gura,
Cautându la lume 'n fumu,
Ridu de-a lumi 'ntorsetura,
Si de falniculu ei scrumu.

Péra dar' totulu in lume
Sóre, luna, stele, ceru
Totu ce pórt'-unu falnicu nume
Cá si fumulu in eteru.

Numai tu, fora 'ncetare
Se totu cresci tutunu iubitu!
C'atunci neme 'n lumea mare
Nu-i cá mea' de fericitu!

Al. Barbulescu.

Adoratorii, doritorii si nutritorii.

Fetele nu poftescu alta decâtu a fi adorate; mamele a fi dorite ér' tatánii a fi intretienatori si nici nu le remane altu ceva. Dar' trece multu tempu pana ce acesti trei cometi se intalnescu si se concentréza intr'o persóna.

Dintre 100 de barbati, cari curtenescu unei dame, suntu 97 curteni adoratori, 2 doritori de a o posedé, si numai 1 e intretienatoriu.

Dar' e si usioru a adorá fetele, e mai greu a le dorí, dar' cu multu mai greu a le intretiené! — cáci deca le adoram, le adoram numai pre ele; deca le dorimu le dorimu numai pre ele, dar' candu e vorb'a de a le si intretiené trebue intretienutu pre langa ele si unu calciunariu, unu croitoriu de moda, unu juvaeru si alti multí negutiatori si adese-ori si — curisanti.

Fetele nostre se adóra inse-si pre sine pré multu si asia noi nu incapemu; ele dorescu mai multu decâtu cum suntu dorite si intretienu pré multu gustulu modei decâtu cá se le potemu intretiené pe usioru. — Midilócele de adorare 'su effine, dar' 'su scumpe cele de intretienere! A le adorá potemu totu intr'unu feliu, dar' ale intretiené nu, — de ace'a adorarea din ce in ce e mai de moda, precându intretienerea e aprópe de a esi din moda.

gr.